

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2018. február hó 21. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T:

Az emberölés büntette miatt **IFJ. Irendű vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2017. február hó 10. napján kihirdetett **6.B.1140/2016/11. számú ítéletét helybenhagyja.**

A vádlott **legkorábban** a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A lefoglalt bűnjeleket a Szolnoki Törvényszék Gazdasági Hivatala kezeli.

sértetti hozzátartozó neve helyesen **sértetti hozzátartozó.**

A vádlott által 2015. december 15. napjától 2018. február 21. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be a kiszabott szabadságvesztésbe.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 6.350,- (hatezer-háromszázötven) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak a Szolnoki Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság íj. Irendű vádlott neve vádlott bűnösségét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntetében állapította meg. Ezért 7 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes

fogvatartásban töltött idő beszámításáról, de annak végső időpontját dátumszerűen nem határozta meg. Kimondta, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az eljárás során bűnjelként lefoglalt tárgyakról, de azok tárolási, illetve kezelési helyét nem jelölte meg. A vádlottat 429.240,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának lényeges súlyosítása végett.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.111/2017/1-II. számú átiratában és a fellebbezési nyilvános ülésen jelen lévő ügyész perbeszédében a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, amelynek eredményeként megalapozott tényállást állapított meg. A büntetés kiszabási körülményeket illetően további súlyosító körülményként indítványozta figyelembe venni a vádlott italozó életmódját. Kifejtette ugyanakkor, hogy álláspontja szerint a sértett évekkal korábbi kedvezőtlen magatartása a vádlott javára enyhítő körülményként nem vehető figyelembe. A büntetés kiszabása során irányadó középértékre, azaz a 10 év szabadságvesztésre tekintettel az ügyész a középértéket elérő szabadságvesztés kiszabását indítványozta, melyre figyelemmel a közügyektől eltiltás mellékbüntetés időtartamának súlyosítását is szükségesnek tartotta.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárásban is kifejtett álláspontját, hogy a vádlott nem egyenes, hanem eshetőlegesen szándékkal követte el a bűncselekményt, ezért indítványozta ennek megállapítását. Rámutatott, hogy további enyhítő körülményként értékelendő az időmúlás. Álláspontja szerint a kétszeres értékelés tilalmába ütközik az ittas állapotban elkövetés mellett a vádlott alkoholizáló életmódjának súlyosító körülménykénti értékelése. Az ügyészi fellebbezésre tett észrevételében annak a véleményének adott hangot, hogy szerinte az ügyészi fellebbezés mérlegelést támad, amikor további súlyosító körülmények figyelembevételét indítványozza. Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket azonban helyesen állapította meg, így nincs ok a kiszabott büntetés súlyosítására.

Az ügyész a védői észrevételekre viszonzólagos választ tett, melynek részleteivel az ítélet táblája a későbbiekben foglalkozik.

A másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta, osztotta ugyanakkor a főügyészség átiratában és az ügyészi viszonzólagos válaszban kifejtetteket a védői észrevételekkel szemben.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.

A törvényszék azonban eljárási szabályt sértett, amikor a vádlott legelső gyanúsítotti vallomását bizonyítékként értékelte. Az iratok szerint a nyomozó hatóság a vádlottat legelőször 2015. december 16. napján 0 óra 30 perckor hallgatta ki gyanúsítottként (nyomozati iratok 599. oldal). Ezt megelőzően 2015. december 16. napján 0 óra 0 perckor védőt rendelt ki részére azzal, hogy a gyanúsított tervezett kihallgatására 2015. december 16-án 1 órakor kerül sor (nyomozati iratok 591. oldal).

A nyomozati iratok 595. oldalán lévő feljegyzés szerint a védő a kirendelést tudomásul vette, de közölte, hogy a kihallgatáson nem tud jelen lenni, de ez részéről nem képezi az eljárási cselekmény megtartásának az akadályát.

A nyomozó hatóság a gyanúsított ki hallgatáskor erről tájékoztatta a terheltet, aki ezt tudomásul vette.

A terheltet a nyomozó hatóság 2015. december 15. napján őrizetbe vette, azaz gyanúsítottkénti kihallgatására úgy került sor, hogy a terhelt ekkor már fogva volt.

A 8/2013. (III.1.) AB határozat (továbbiakban: AB határozat) akként rendelkezik, hogy az Alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a Be. 48. § (1) bekezdésének alkalmazásakor a terhelt érdekében kirendelt védőt a terhelti kihallgatási helyéről és időpontjáról igazolható módon, olyan időben értesítsék, hogy a kirendelt védőnek lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelti kihallgatáson részt venni. Ilyen értesítés elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítékként nem értékelhető.

Az AB határozat indokolása hivatkozik a 23/2003. (VI.24.) BM-IM rendelet 9. § (2) bekezdésére, ami előírja, hogy a védőt - a késedelmet nem tűrő eljárási cselekményeken kívül - kellő időben, legkevesebb 24 órával korábban a hely és időpont megjelölésével értesíteni kell azokról az eljárási cselekményekről, amelyeken a Be. alapján jelen lehet.

Az előbb írtak szerint a nyomozó hatóság a tervezett kihallgatási időpont előtt egy órával rendelt ki a gyanúsított számára védőt és értesítette őt a kihallgatás tervezett időpontjáról. Miután a védő úgy nyilatkozott, hogy azon nem vesz részt, a nyomozó hatóság a tervezett időpontnál fél órával korábban megkezdte a gyanúsított kihallgatását.

Az ítélet tábla az AB határozatra és az abban hivatkozott rendeletre figyelemmel a terhelt legelső, 2015. december 16. napján tett gyanúsított vallomását a bizonyítékok köréből kirekesztette.

E bizonyíték kirekesztésével sem vált azonban megalapozatlanná az első fokú ítélet tényállása.

A vádlott a büntetőeljárás alatt az ügy érdemét érintően mindvégig beismerő vallomást tett. A védő jelenlétében megtartott gyanúsított ki hallgatáskor 2016. április 5. napján elismerte, hogy ököllel bántalmazta az apját, majd miután a dulakodás következtében a heverőre estek, a heverőn lévő huzattal addig szorította a sértett nyakát, míg az elernyed.

A 2016. szeptember 14-i védő jelenlétében megtartott gyanúsított ki hallgatáskor nyilatkozott akként, hogy kézzel fojtotta meg a sértettet.

Ezek a vallomások tehát bizonyítékként felhasználhatóak voltak, az elkövetés körülményeit illetően mutatkozó ellentmondásokat az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértők tárgyaláson történt részletes meghallgatásával feloldotta.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és bűncselekményét a törvénynek megfelelően minősítette.

Az elsőfokú bíróság a vádlott vallomásainak, valamint a szakértők nyilatkozatának kellő

részletességű értékelésével megalapozottan állapította meg azt, hogy a vádlott nem eshetőlegesen, hanem egyenes szándékkal, ittas állapotban követte el az emberölés bűntettét. Ilyen esetben az elkövető ittassága folytán az alanyi oldalon fennálló körülményekre, azaz a vádlotti tudattartalomra a bíróságnak a kívülvilágban megjelenő tárgyi tényezőkből kell következtetést levonni. Az irányadó tényállás szerint a vádlott a hanyatt fekvő sértett mellkasát lábával átkulcsolta, majd két kézzel megragadta a sértett nyakát és azt legalább 5 percig szorította, amíg a sértett már nem mozdult és nem védekezett.

A sértett halálát a légutak tartós leszorítása, fulladás okozta. A vádlotti magatartás és a sértett halála között ok-okozati összefüggés állapítható meg.

Az a laikus számára is köztudott, hogy a nyak huzamos ideig tartó leszorítása a sértett halálát okozhatja. A vádlott legalább 5 percig, azaz hosszasan, két kézzel mindaddig szorította a sértett nyakát, amíg a sértett már nem tanúsított ellenállást. Ebből a tényből csak arra vonható le következtetés, hogy a vádlottnak a bűncselekmény elkövetésekor a szándéka a sértett életének kioltására kiterjedt. Az elkövetés pillanatában tehát egyenes szándékkal cselekedett. Azt a körülményt, hogy utóbb a sértettet vízzel lelocsolta, hogy magához térjen, majd átment a szomszédba segítséget hívni a büntetés kiszabása körében kell figyelembe venni.

Ezért az ítélet tábla alopáltalannak tekintette a védőnek az eshetőlegesen szándék megállapítására irányuló indítványát.

Itt jegyzi meg az ítélet tábla, hogy az első fokú ítélet indokolása a Be. 258. § (3) bekezdés a) pontjának megfelelően tartalmazza ugyan a vádra történő utalást, de azt nem, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség **emberölés** bűntettével vádolta a terheltet.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekkel kapcsolatosan az ítélet tábla nem osztotta azt a védői észrevételt, hogy az ennek helyesbítésére irányuló és ezáltal a kiszabott büntetés súlyosítását célzó ügyészi fellebbezés a bizonyítékok mérlegelését támadja.

Ezzel szemben egyetértett az ügyészi viszonzásban kifejtettekkel, vagyis azzal, hogy amennyiben a bíróság a bizonyítékok mérlegelésével megalapozott tényállást állapít meg, úgy a bizonyítékok mérlegelése - valóban, a törvényi rendelkezések folytán - nem támadható. Jelen ügyben az ügyészi fellebbezés kizárólag a büntetés súlyosítására irányult, mely esetben - az ügyészség szerint - a büntetés kiszabásánál irányadó körülmények korlátozás nélkül támadhatók.

A Btk. 80. § (1) bekezdése határozza meg a büntetés kiszabásának elveit. E szerint: a büntetés az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A bizonyítékok számba vételén, egybevetésén, értékelésén, azaz mérlegelésén alapuló tényállás megállapítása nem keverendő össze a bíróság büntetés kiszabási tevékenységével. Ez utóbbi esetben a bíróság a Btk. 80. § (1) bekezdésében meghatározott büntetés kiszabási elvek szem előtt tartásával, az adott bűncselekményre meghatározott büntetés tételkeretei között és a hivatkozott jogszabályhelyben meghatározott egyéb szempontokat figyelembe véve állapítja meg a terhelttel szemben a büntetést.

Kétségtelen, hogy a bíróság ebben az esetben is végez egyfajta értékelő tevékenységet, hiszen a

számba vett bűnösségi körülményeket egymással egybevetve összefüggésükben kell értékelnie.

Ebben az esetben azonban nem azon bizonyítékok értékeléséről, egybevetéséről van szó, amelyeken a tényállás alapul, hanem a büntetés kiszabását befolyásoló azon körülményekről, amelyek megalapozott tényállás esetén is korlátozás nélkül támadhatók, illetve amelyek a felülbírálat során ugyancsak korlátozás nélkül kiegészíthetők és helyesbíthetők.

Az ítélet tábla osztotta az ügyészség azon álláspontját, mely szerint nem ütközik a kétszeres értékelés tilalmába az, hogy további súlyosító körülményként értékelendő a vádlott terhére italozó életmódja. Az 56. BK vélemény 7. pontja szerint az iszákos életmód súlyosító körülmény, ha agresszivitással párosul és az együttélési szabályok sorozatos megszegését eredményezi. Az irányadó tényállás szerint a vádlottnak rendszeresen voltak nézeteltérései, veszekedései a sértettel. A hivatkozott BK vélemény sem zárja ki az ittas állapotban elkövetés és alkoholizáló életmód együttes megállapítását, amit az is indokol, hogy az ittas állapot nem feltételezi szükségképpen az alkoholizáló életvitelt. Ugyanakkor egy alkoholizáló életvitelt folytató személy is követhet el - az életvitelével összefüggésben - bűncselekményt akkor, amikor épp nincs ittas állapotban.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azon ügyészi indítvánnyal, hogy a sértett évekkal korábbi kedvezőtlen magatartása nem vehető figyelembe a vádlott javára. Az elsőfokú bíróság ezt a tényt nem sértetti közrehatásként értékelte, hanem egy huzamos ideig tartó gyermekkori traumaként átélt konfliktusos helyzetként.

Osztotta az ítélet tábla a védő indítványát, mely szerint további enyhítő körülményként veendő figyelembe az időmúlás, valamint az, hogy az első fokú ítélet kihirdetése óta is több mint egy év eltelt. Az ítélet tábla enyhítő körülményként vette figyelembe azt is, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetését követően, azt szinte azonnal megbánva igyekezett a sértettet magához téríteni, ezért vízzel leöntötte, majd a szomszédba sietett segítségért. Ez a vádlotti magatartás az eredmény bekövetkezése miatt nem alkalmas önkéntes eredményelhárítás megállapítására, ugyanakkor további enyhítő körülményként figyelembe vehető.

Kiegészítette a másodfokú bíróság az első fokú ítélet indokolását azzal, hogy a Btk. 160. § (1) bekezdése szerinti emberölés büntetnének büntetési tétele öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke tíz év.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a középértéktől a vádlott javára tért el.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre, az enyhítő körülmények nyomatkára figyelemmel az ítélet tábla nem tartotta indokoltnak a kiszabott büntetés lényeges súlyosítását, ezért alaptalannak találta az erre irányuló ügyész fellebbezést.

Az elsőfokú bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyával és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességgel arányban határozta meg a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát, ezért annak súlyosítását is szükségtelennek ítélte a másodfokú bíróság.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést alaptalannak találta, ezért az első fokú ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság nem a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően határozta meg a feltételes szabadságra bocsátás időpontját, ezért azt a másodfokú bíróság a Btk. 38.

§ (2) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező részben írtak szerint helyesbítette.

Az első fokú ítélet helyesen rendelkezett a bűnjelekről, nem jelölte meg azonban, hogy azokat a Szolnoki Törvényszék gazdasági hivatala kezeli, ezért ezt az ítéletábra pótolta.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **sértetti hozzátartozó neve** sértettként jelölte meg, holott nevezett az iratok szerint az elhunyt sértett másik fia, vagyis hozzátartozó. Ezért ezt a rendelkezést is pontosította a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján helyesen számította be a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, de erről nem a bírói gyakorlatnak megfelelően rendelkezett, mert annak végső időpontját dátumszerűen nem határozta meg. Tekintettel arra, hogy a vádlott a büntetőeljárás során mindvégig fogvatartásban volt, a másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján a vádlott által 2015. december 15. napjától 2018. február 21. napjáig azaz a másodfokú határozat meghozatalának időpontjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számította be a kiszabott szabadságvesztésbe.

A másodfokú bíróság a vádlottat a Be. 383. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére is - kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

A végzés ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2018. február 21.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.. Cserháti Ágota sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéletábra Bf.I.251/2017/16. számú végzése és a Szolnoki Törvényszék 6.B.1140/2016/11. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2018. február 21.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő